ЕПИДЕМИОЛОГИЈА ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ

ПРИМАРНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

- Међу **најраширенијим заразним болестима** до увођења обавезних систематских вакцинација биле су тзв. **дечје заразне болести** (мале богиње, велики кашаљ, дечја парализа, црвенка, овчије богиње) од којих су боловала скоро сва деца.
- Многе од ових болести су се карактерисале **високом смртношћу** (на пример мале богиње) или **тешким последицама** које су остављале по здравље (дечја парализа).
  - Увођењем вакцинација дошло је до значајне редукције ових обољења, а неке су и на прагу искорењивања (дечја парализа).

ЕПИДЕМИОЛОШКА КЛАСИФИКАЦИЈА ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ

На основу главног улазног места:

- респираторне заразне болести
- цревне заразне болести
- векторске, кожне и инфекције рана
- очне болести
- уриногениталне болести

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

- Улога лекара у примарној здравственој заштити (ПЗЗ) у обезбеђивању података
  - О оболевању
  - О умирању

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

Анализа трендова учесталости поремећаја здравља

- Циљ
- Примена

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

Анализа трендова учесталости поремећаја здравља

- Краткотрајне измене у учесталости

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

Анализа трендова учесталости поремећаја здравља

- Цикличне варијације

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

Анализа трендова учесталости поремећаја здравља

- Секуларне варијације

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

- Приказ учесталости у Србији

Графикон 1. Стопа инциденције заразних болести, Србија, 2006–2016.

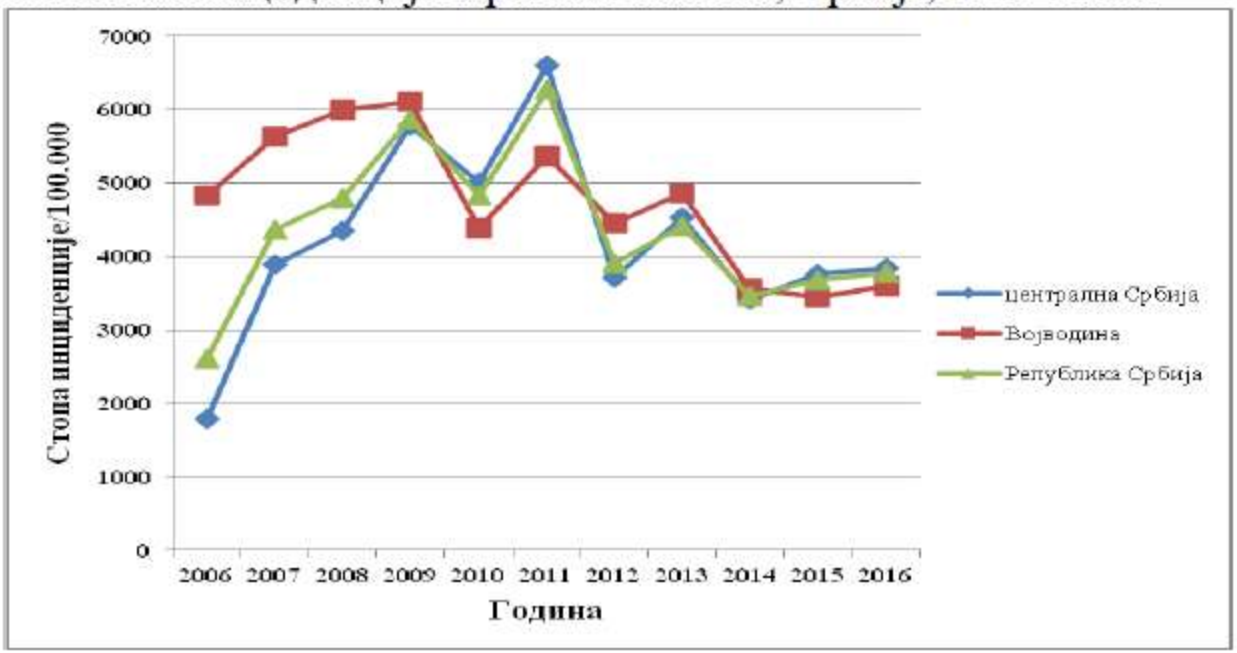

Табела 1. Акутне заразне болести, плућна туберкулоза и грип, Србија, 2012–2016. година

Год.	Заразне болести		Туберкулоза		Грип	
	Бр. оболелих	Инц/100.000	Бр. оболелих	Инц/100.000	Бр. оболелих	Инц/100.000
2012.	281.207	3912,3	1206	16,8	42.993	598,2
2013.	326.479	4535	1124	15,6	63.256	878,7
2014.	247.735	3458,9	1083	15,1	24.973	348,6
2015.	261.919	3672,6	962	13,5	40.845	572,7
2016.	267.746	3773,5	837	11,8	44.131	622,0

Графикон 1. Учешће респираторних заразних болести у структури оболевања од свих акутних заразних болести, Србија, 2016. година

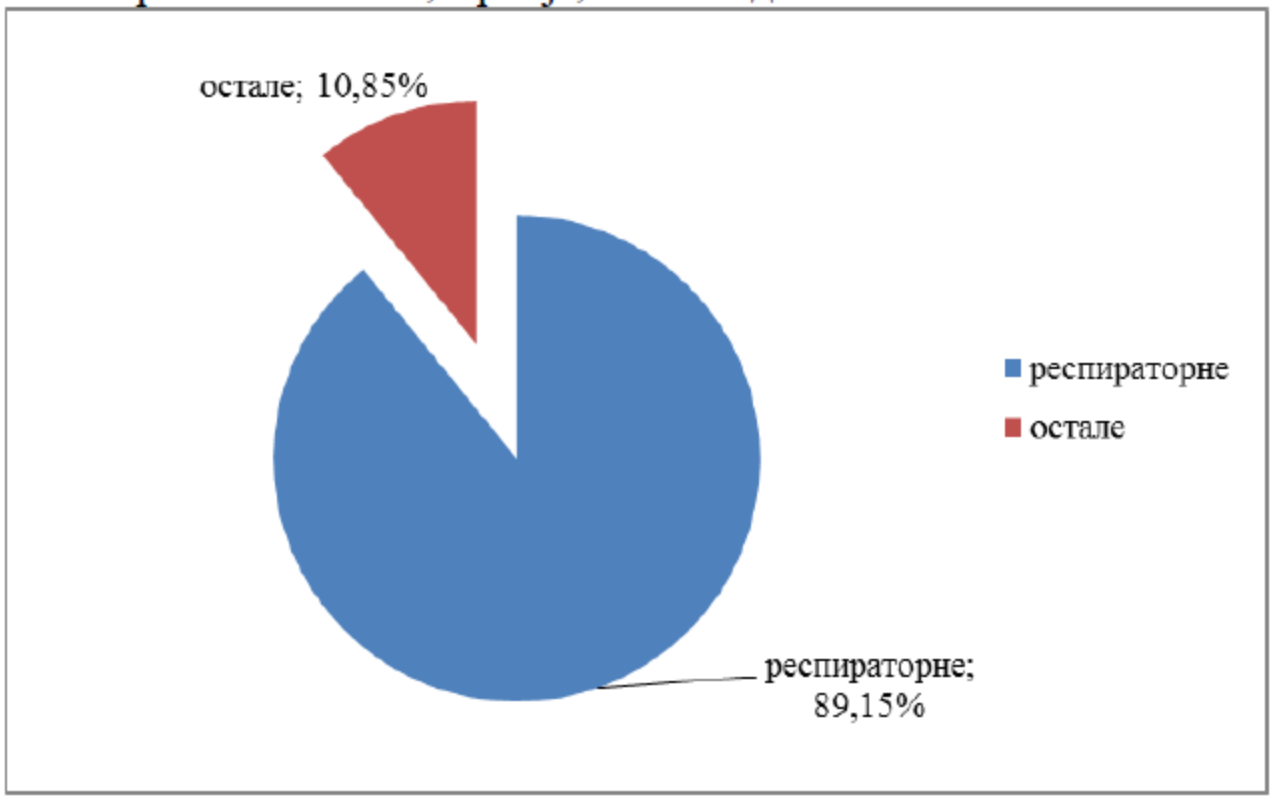

Графикон 3. Стопа морталитета од заразних болести, Србија, 2006–2016.

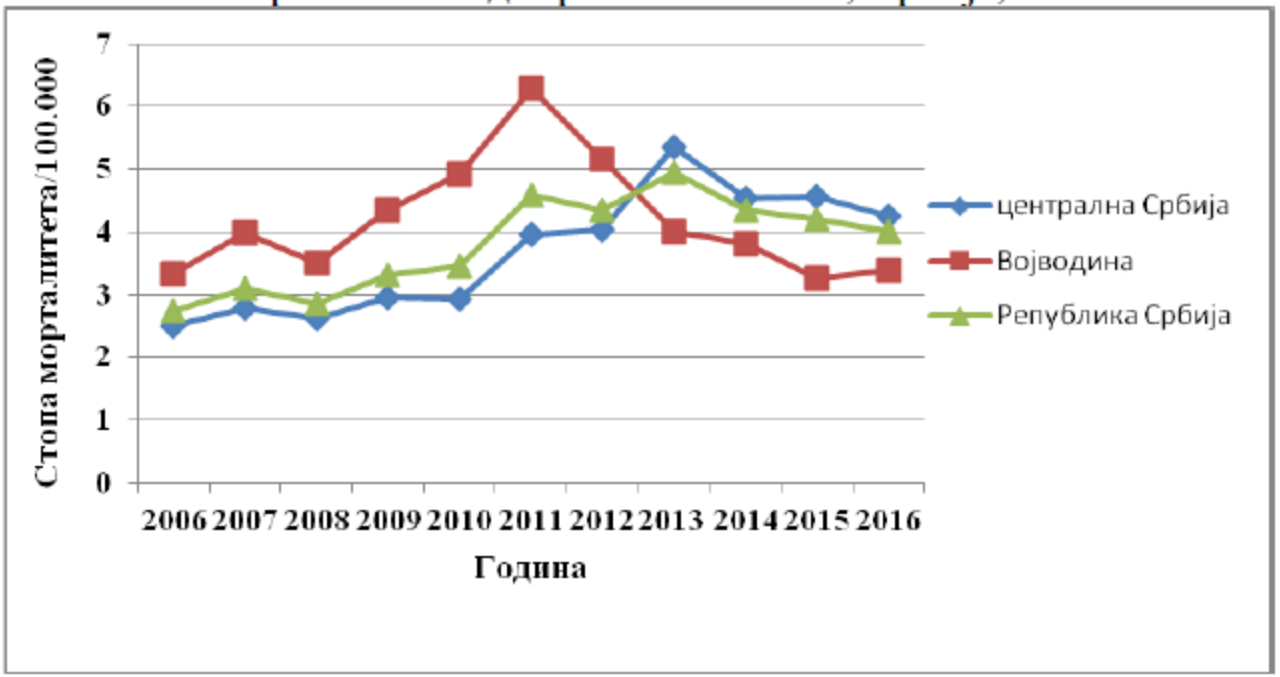

Табела 2. Број умрлих и узрасно специфични морталитет од заразних болести на територији Републике Србије у 2016. години

Узраст	**Број умрлих**	**Мт/100.000**
0	1	1,5
1–19	3	0,2
20–59	48	1,3
60 и више	169	8,9
УКУПНО	**221***	**3,1***

*Недостају подаци о узрасној дистрибуцији за 64 особе умрле од болести које се пријављују збирном пријавом

Табела 3. Оболевање од болести које се могу превенирати вакцинама у Републици Србији, у 2016. години

Обољење	**Централна Србија**	**Војводина**	**Република Србија**
Poliomyelitis	0	0	0
Pertussis	8	140	148
Morbilli	11	0	11
Mumps	34	6	40
Rubella	5	0	5
Tetanus neonatorum	0	0	0
Tetanus	4	0	4
УКУПНО	**62**	**146**	**208**

Графикон 2. Учешће појединих респираторних болести у структури оболевања од свих респираторних заразних болести, Србија, 2016.

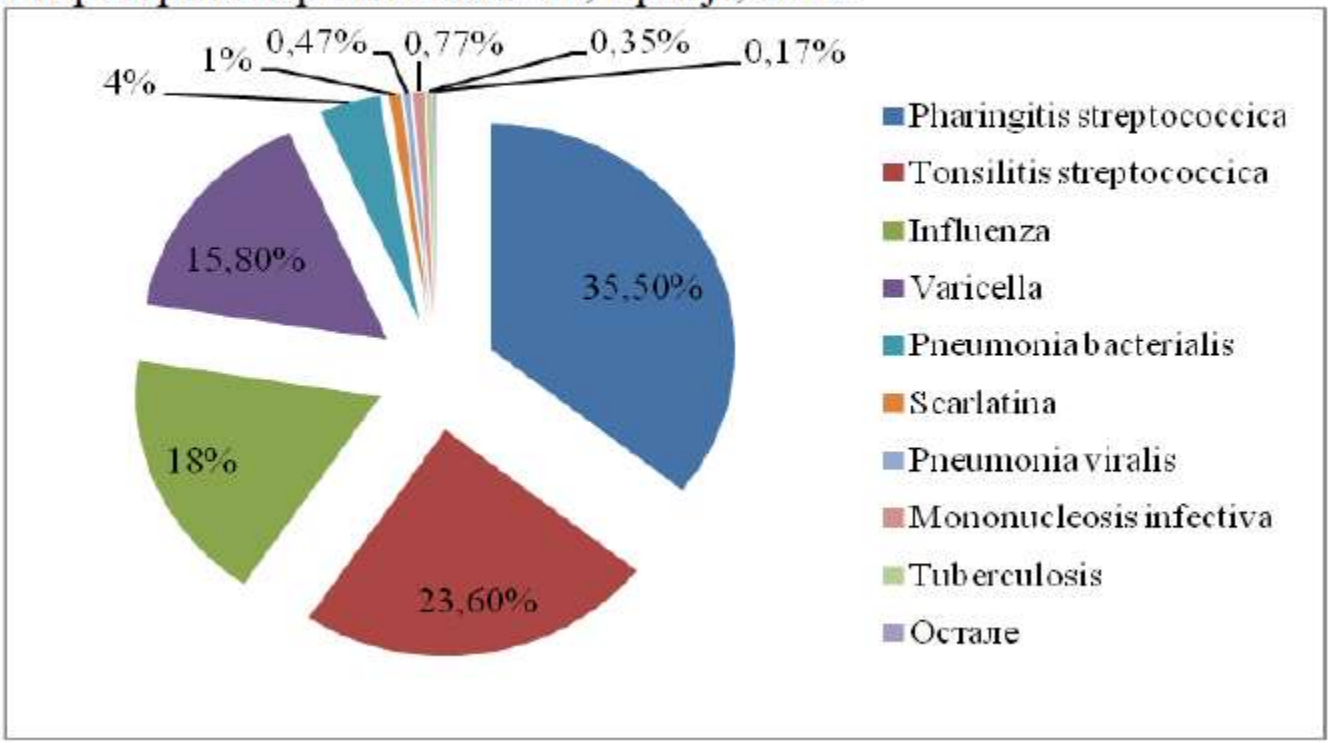

Табела 3. Број умрлих, морталитет (Мт) и леталитет (Лт) респираторних заразних болести у Републици Србији у 2016. години

Болест	**2016.**		
	Бр. умрлих	**Мт/100.000**	**Лт (%)**
Tuberculosis	20	0,28	34,04
Meningitis staphilococcica	1	0,01	20,00
Meningitis pneumococcica	3	0,04	12,00
Meningitis bacterialis non spec.	10	0,14	14,29
Influenza	33	0,46	3,83
Pneumonia viralis	12	0,17	1,08
Pneumonia bacterialis	19	0,27	0,20
УКУПНО	98	1,38	0,041

Табела 4. Дистрибуција умрлих од респираторних заразних болести по узрасту и полу у Републици Србији у 2016. години

Узраст/пол	0	1	2	3	4	5	6	7–9	10–14	15–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60+	Укупно
Мушки												2	4	3	15	24
Женски													1	2	7	10
УКУПНО												**2**	**5**	**5**	**22**	**34**

*За 64 смртна исхода из група болести које се пријављују збирном пријавом није било могуће извршити класификацију по полу и узрасту.

Графикон 4. Стопа морталитета од туберкулозе, Република Србија, 2005–2016.

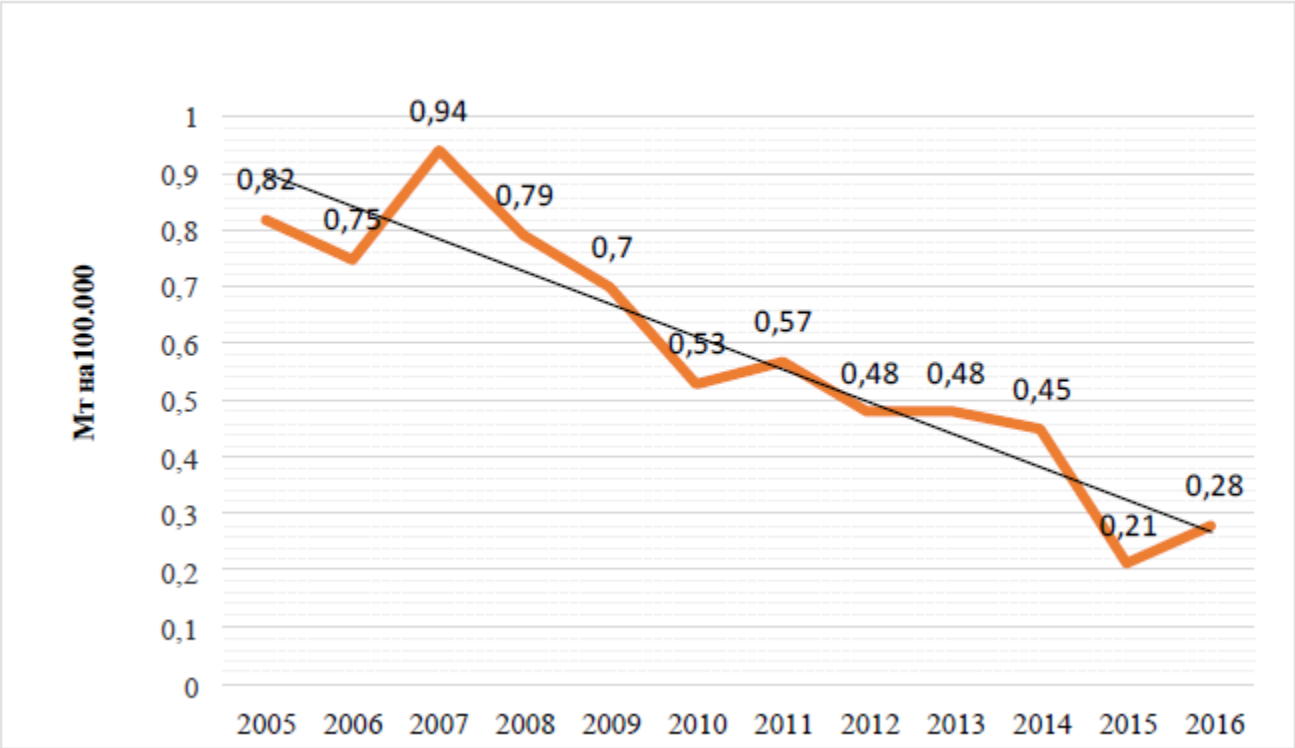

Табела 7. Бактериолошка потврђеност оболелих особа у епидемијама туберкулозе регостpованих у 2016. години у Републици Србији

Р. бр.	Место епидемије	Број оболелих којима је дијагноза потврђена бактериолошки	Број оболелих којима је дијагноза потврђена патохистолошки	Број оболелих којима је дијагноза постављена клинички	Укупан број оболелих
1.	Гимназија у Новом Пазару	11	2	4	17
2.	Медицинска школа у Лесковцу	2	0	0	2
3.	Специјална болница за психијатријске болести у Вршцу	0	0	3	3
4.	Дом за душевно оболела лица у Старом Лецу	0	0	3	3
5.	Повезане породице у Старчеву	2	0	0	2
УКУПНО		**15 (55,5%)**	**2 (7,5%)**	**10 (37%)**	**27**

Табела 7. Инфлуенца у Републици Србији, у периоду од 2011. до 2016. године

Година	**Број оболелих**	**Инц/100.000**	**Етиологија**
2011.	97.699	1339,91	A (H1)*v
2012.	42.993	598,21	A (H3)
2013.	63.256	878,66	B и A (H1 pdm09)
2014.	24.973	348,58	A (H3)
2015	40.845	572,7	B, A (H3) и A (H1) pdm09
2016	44.131	622	A (H1) pdm09, B, A (H3)

* Доминантни вирус инфлуенце у сезони

Табела 12. Запаљења плућа у Републици Србији у 2016. години, број оболелих, инциденција, број умрлих, морталитет и леталитет

Болест	**Бр. оболелих**	**Инц/100.000**	**Бр. умрлих**	**Мт/1000.000**	**Лт (%)**
Pneumonia viralis	1109	15,63	12	0,17	1,08
Pneumonia streptococcica	62	0,87	0	0	0
Pneumonia per Haemophylum	14	0,20	0	0	0
Pneumonia bacterialis	9640	135,86	19	0,27	0,20
Pneumonia interstitiales aliae	85	1,20	0	0	0
УКУПНО	10.910	153,76	31	0,44	0,28

Табела 1. Број оболелих и инциденција цревних заразних болести, Србија, од 2012. до 2016. године

Болест		**2012.**	**2013.**	**2014.**	**2015.**	**2016.**
Typhus abdominalis A01	Бр. оболелих	0	0	0	0	0
	Инц/100.000	0	0	0	0	0
Paratyphus B A01.2	Бр. оболелих	0	0	0	0	0
	Инц/100.000	0	0	0	0	0
Shigelloses A03	Бр. оболелих	110	36	21	13	14
	Инц/100.000	1,53	0,5	0,29	0,18	0,19
Infectiones intestinales bacteriales aliae A04	Бр. оболелих	3227	3903	4700	4724	4437
	Инц/100.000	44,9	54,21	65,6	66,2	62,5
Salmonelloses A02	Бр. оболелих	1550	1.571	1512	1712	1589
	Инц/100.000	21,56	21,82	21,1	24,01	22,4
Hepatitis viralis non determinata B19	Бр. оболелих	66	27	28	12	5
	Инц/100.000	0,91	0,37	0,39	0,17	0,07
Hepatitis viralis acuta A B15	Бр. оболелих	514	243	114	84	103
	Инц/100.000	7,15	3,37	1,59	1,18	1,45
Intoxicationes alimentariae bacteriales A05	Бр. оболелих	1110	798	805	489	440
	Инц/100.000	15,44	11,08	11,24	6,86	6,2
Meningitis enteroviralis A87	Бр. оболелих	173	105	99	118	46
	Инц/100.000	2,4	1,45	1,38	1,65	0,64
Amebiasis A06	Бр. оболелих	14	17	19	17	15
	Инц/100.000	0,19	0,23	0,26	0,24	0,21
Botulismus A05.1	Бр. оболелих	3	9	1	12	4
	Инц/100.000	0,04	0,12	0,01	0,17	0,05
Lambliasis A07.1	Бр. оболелих	100	97	79	85	78
	Инц/100.000	1,39	1,34	1,1	1,19	1,1
Diarrhoea et gastroenteritis, causa infectionis susp. A09	Бр. оболелих	8810	7887	8357	8163	8603
	Инц/100.000	122,85	109,55	116,65	114,46	121,24
УКУПНО	Бр. оболелих	15.677	14.693	15.735	15.429	15.334
	Инц/100.000	218,13	204,09	219,64	216,34	216,11

Графикон 1. Стопа инциденције цревних заразних болести, Србија, 2005–2016.

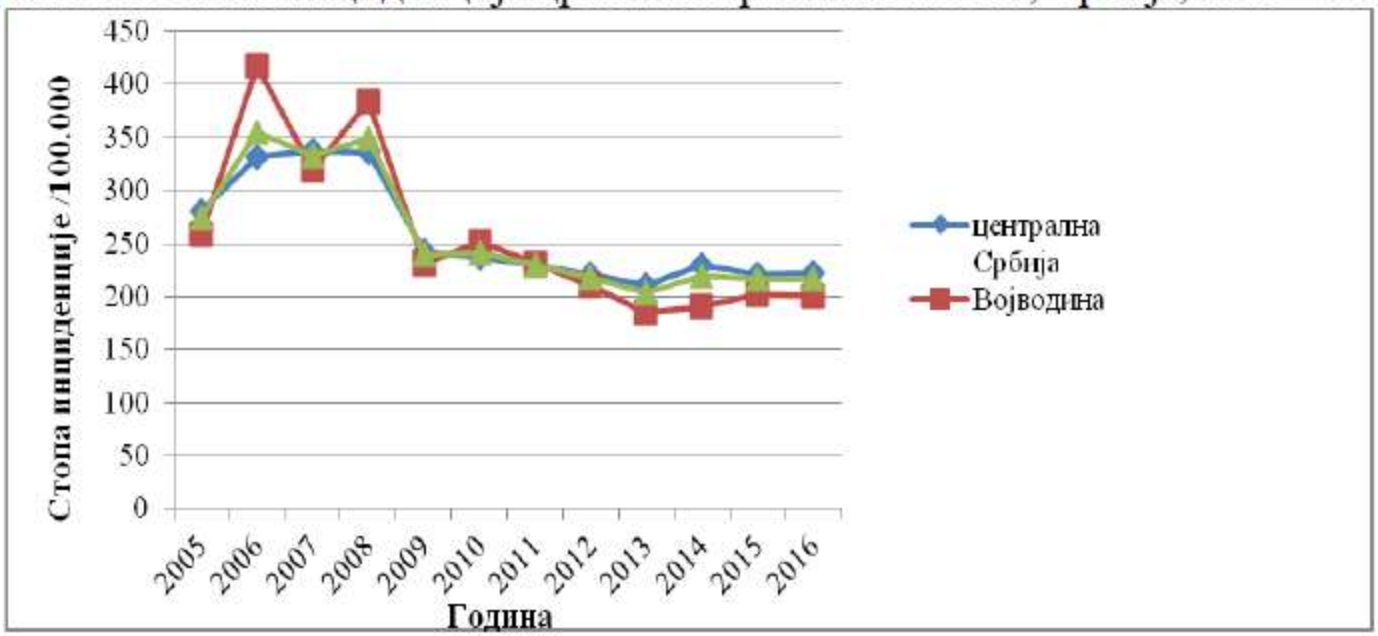

Графикон 2. Стопа морталитета цревних заразних болести, Србија, 2002–2016.

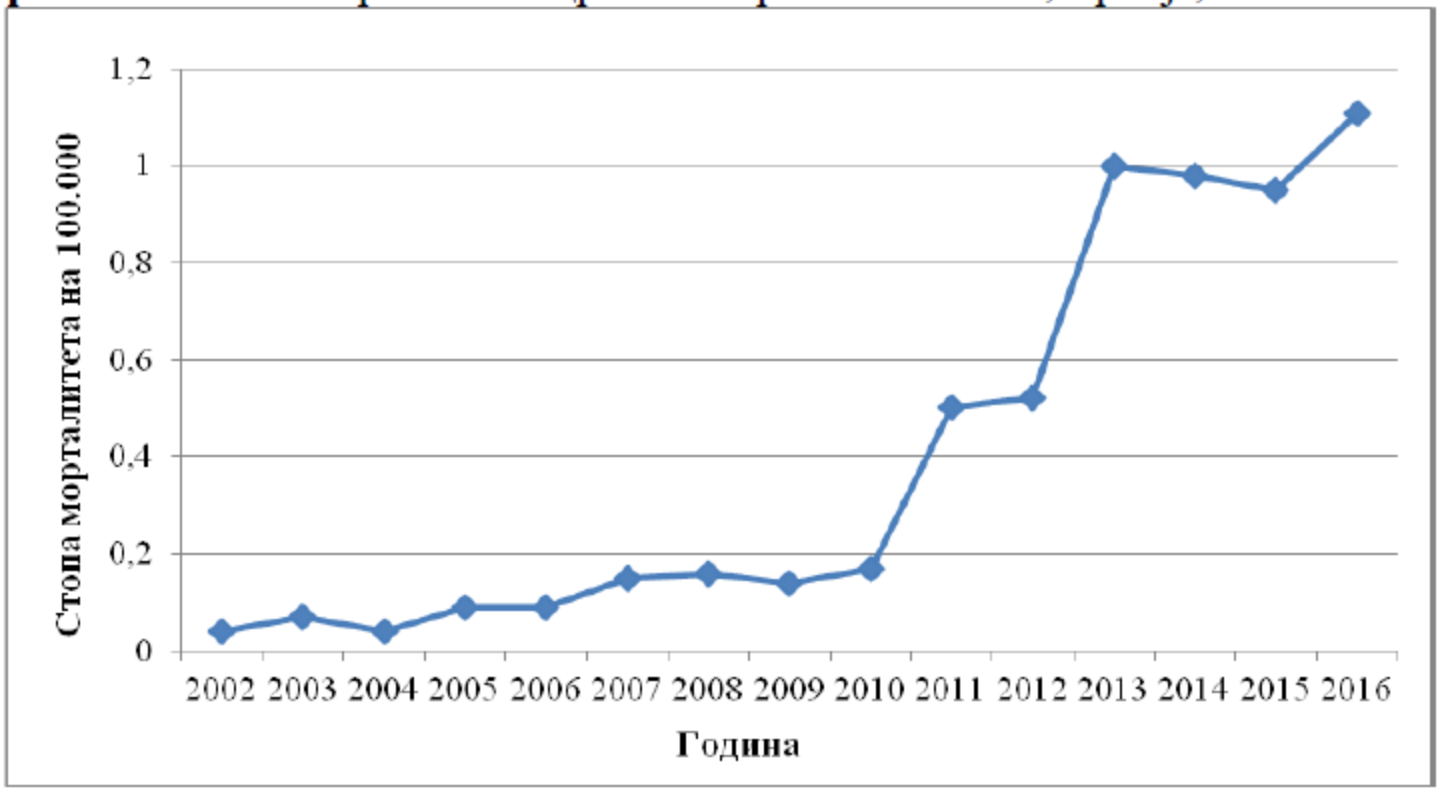

Табела 2. Број умрлих и морталитет од цревних заразних болести, Србија, 2008–2016. године

Година	**2008.**	**2009.**	**2010.**	**2011.**	**2012.**	**2013.**	**2014.**	**2015.**	**2016.**
Број умрлих	12	11	13	37	38	72	70	68	79
Морталитет /100.000	0,16	0,14	0,17	0,5	0,52	1,0	0,98	0,95	1,11

Графикон 3. Учесталост цревних заразних болести у 2016. години

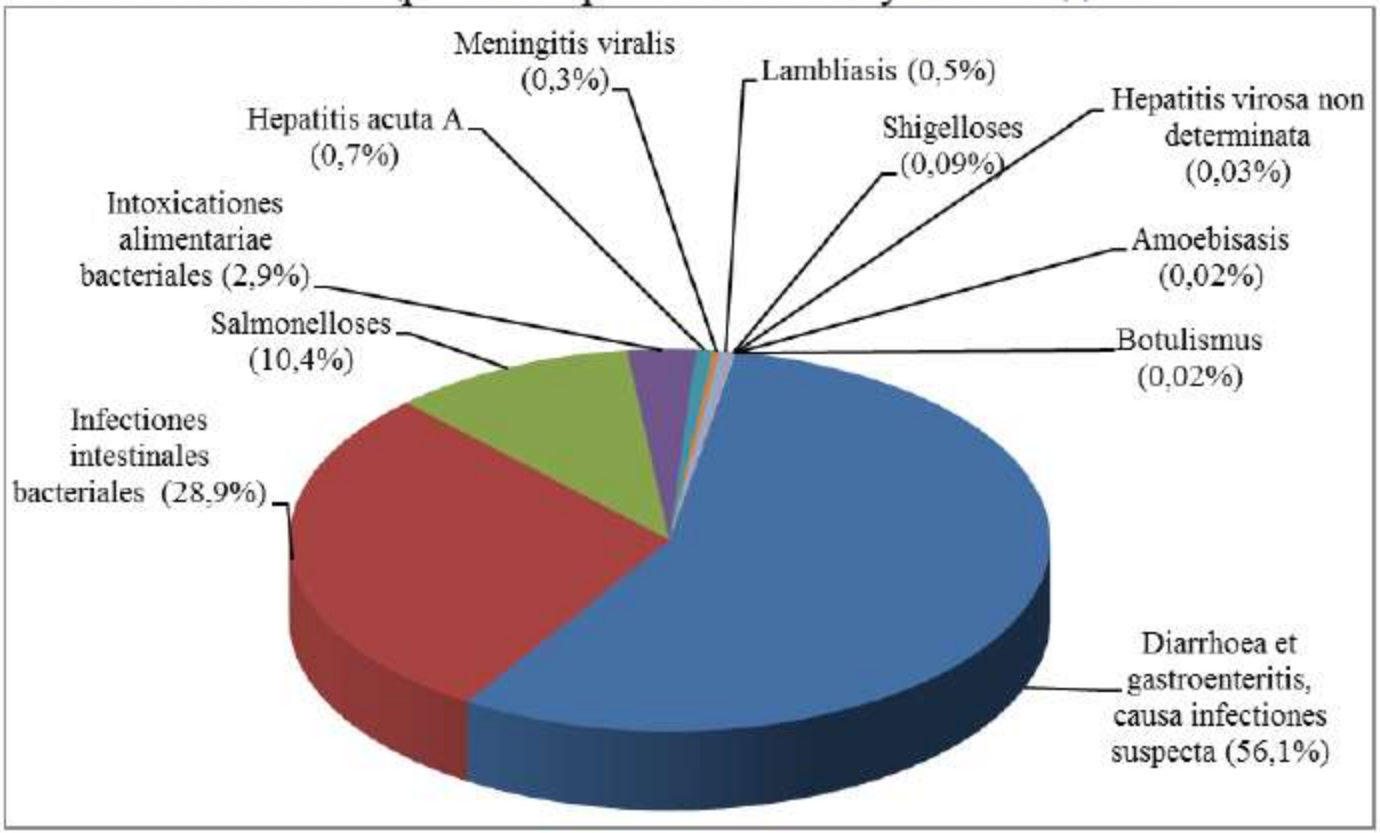

Графикон 5. Сезонска дистрибуција цревних заразних болести, Србија, 2016.

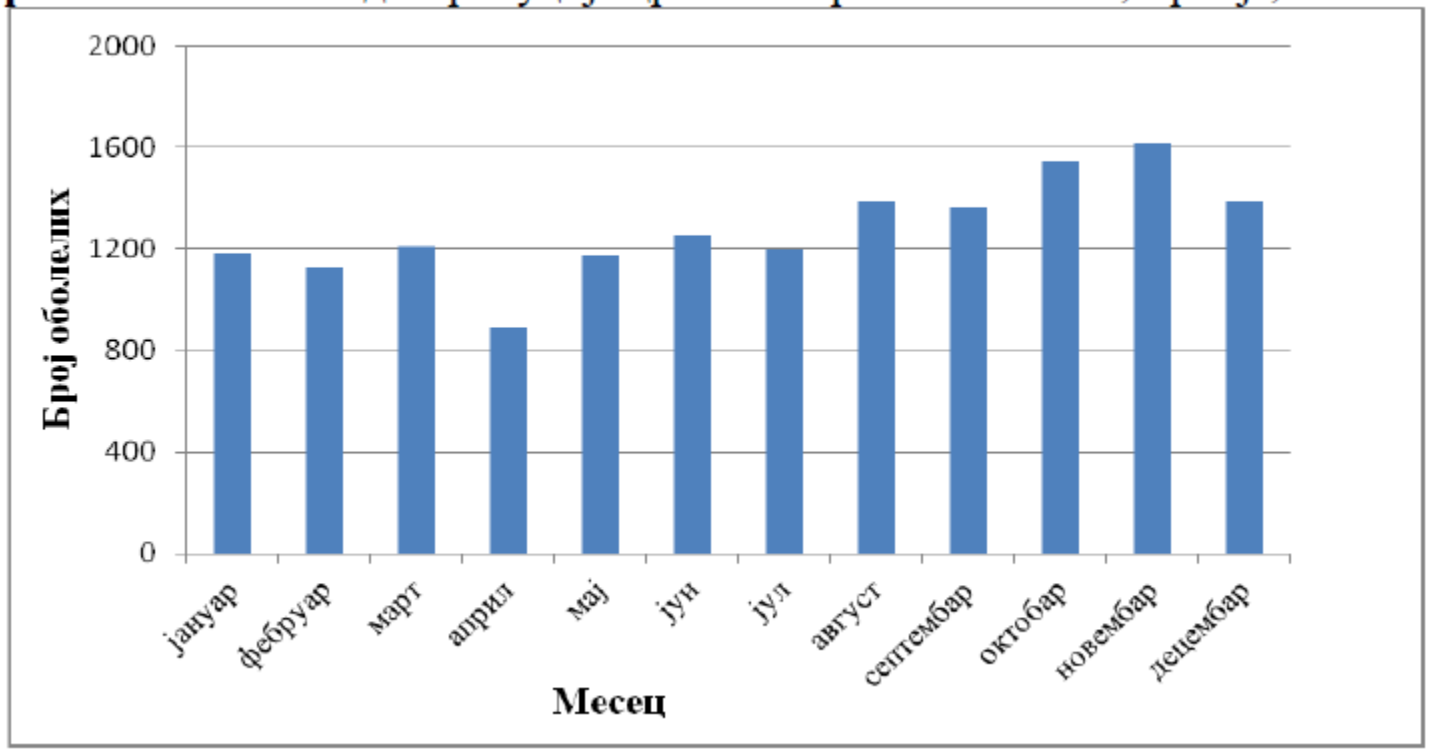

Графикон 6. Стопа инциденције салмонелоза, Србија, 2002–2016.

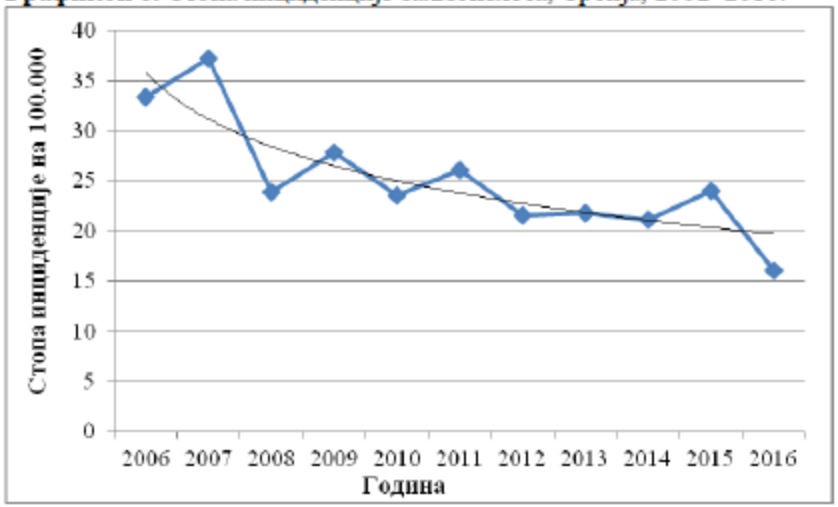

Графикон 7. Стопа инциденције шигелоза, Србија, 2006–2016.

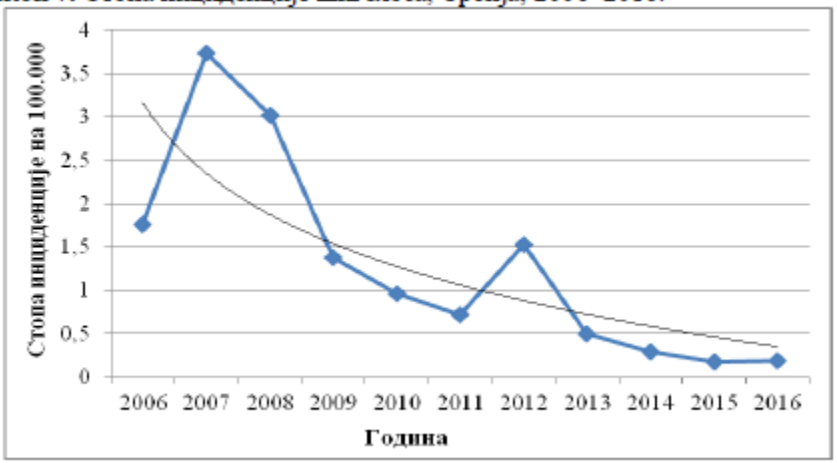

Графикон 8. Стопа инциденције кампилобактериозе, Србија, 2006–2016.

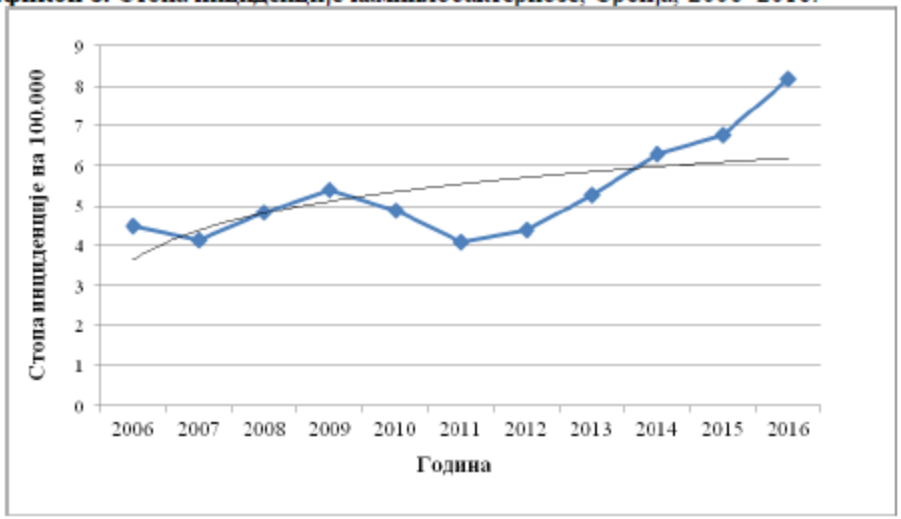

Графикон 10. Стопа инциденције акутног вирусног хепатитиса А, Србија, 2006–2016.

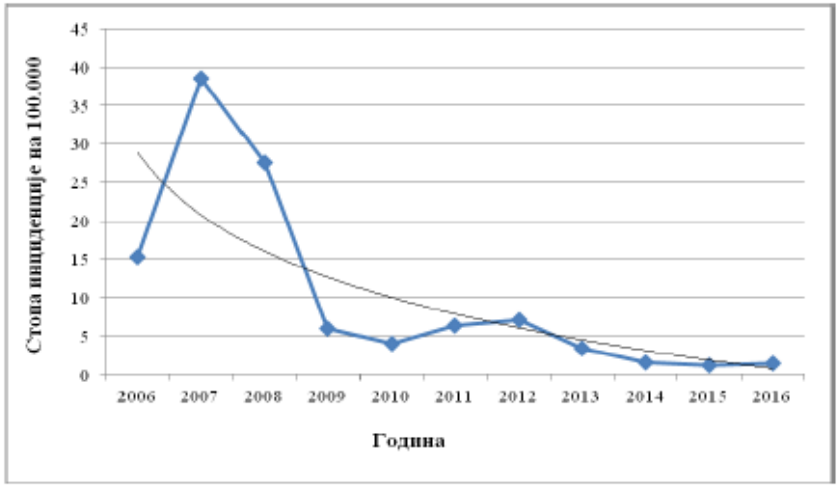

Графикон 1. Стопа инциденције зооноза, Србија, 2002–2016.

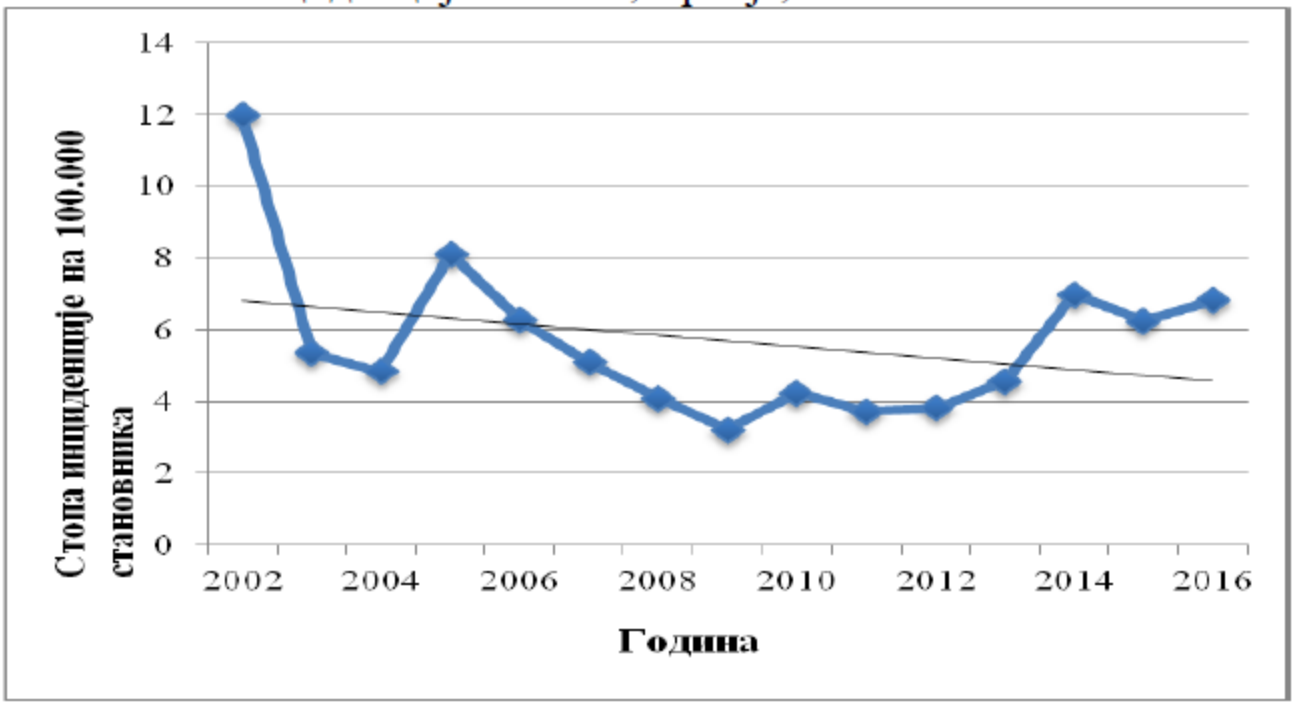

Табела 1. Број оболелих и инциденција зооноза на територији Републике Србије, у периоду од 2012. до 2016. године

Болест		**2012.**	**2013.**	**2014.**	**2015.**	**2016.**
Tetanus alius	оболели	3	2	0	4	4
	Инц/100.000	0,04	0,02	0	0,06	0,06
Tetanus neonati	оболели	0	0	0	0	0
	Инц/100.000	0	0	0	0	0
Listerios, non specificata	оболели	2	2	14	4	8
	Инц/100.000	0,02	0,02	0,19	0,06	0,11
Anthrax	оболели	1	2	0	0	1
	Инц/100.000	0,01	0,02	0	0	0,01
Leptospirosis	оболели	21	12	102	32	60
	Инц/100.000	0,29	0,16	1,42	0,45	0,85
Trichinellosis	оболели	46	95	86	82	190
	Инц/100.000	0,64	1,31	1,2	1,15	2,68
Echinococcosis	оболели	39	40	45	52	65
	Инц/100.000	0,54	0,55	0,63	0,73	0,92
Brucellosis	оболели	1	6	20	3	24
	Инц/100.000	0,01	0,08	0,28	0,04	0,34
Toxoplasmosis	оболели	62	55	76	82	71
	Инц/100.000	0,86	0,76	1,06	1,15	1,0
Psittacosis-ornithosis	оболели	0	0	0	0	0
	Инц/100.000	0	0	0	0	0
Q febris	оболели	74	102	18	28	34
	Инц/100.000	1,02	1,41	0,25	0,39	0,48
Febris haemorrhagica cum syndromate renalis	оболели	21	8	52	10	15
	Инц/100.000	0,29	0,11	0,73	0,14	0,21
Tularemia	оболели	5	4	87	146	12
	Инц/100.000	0,06	0,05	1,21	2,05	0,17
УКУПНО	оболели	**275**	**329**	**500**	**446**	**484**
	Инц/100.000	**3,82**	**4,57**	**6,98**	**6,25**	**6,82**

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СРБИЈЕ
„Др Милан Јовановић Батут"

Табела 1. Број оболелих и стопа инциденције векторских заразних болести, Србија, 2012–2016.

Болест		**2012.**	**2013.**	**2014.**	**2015.**	**2016.**
Malaria	Оболели	9	11	10	16	24
	Инц/100.000	0,12	0,15	0,14	0,22	0,33
Morbus Lyme	Оболели	942	958	575	487	593
	Инц/100.000	13,08	13,32	8,03	6,83	8,36
Leichmaniasis	Оболели	2	1	0	0	0
	Инц/100.000	0,03	0,01	0	0	0
Encephalitis viralis ixodibus	Оболели	0	0	0	4	1
	Инц/100.000	0	0	0	0,06	0,01
УКУПНО	Оболели	953	974	586	507	618
	Инц/100.000	13,23	13,55	8,18	7,11	8,71

Графикон 3. Сезонска дистрибуција оболелих од лајмске болести, Србија, 2016.

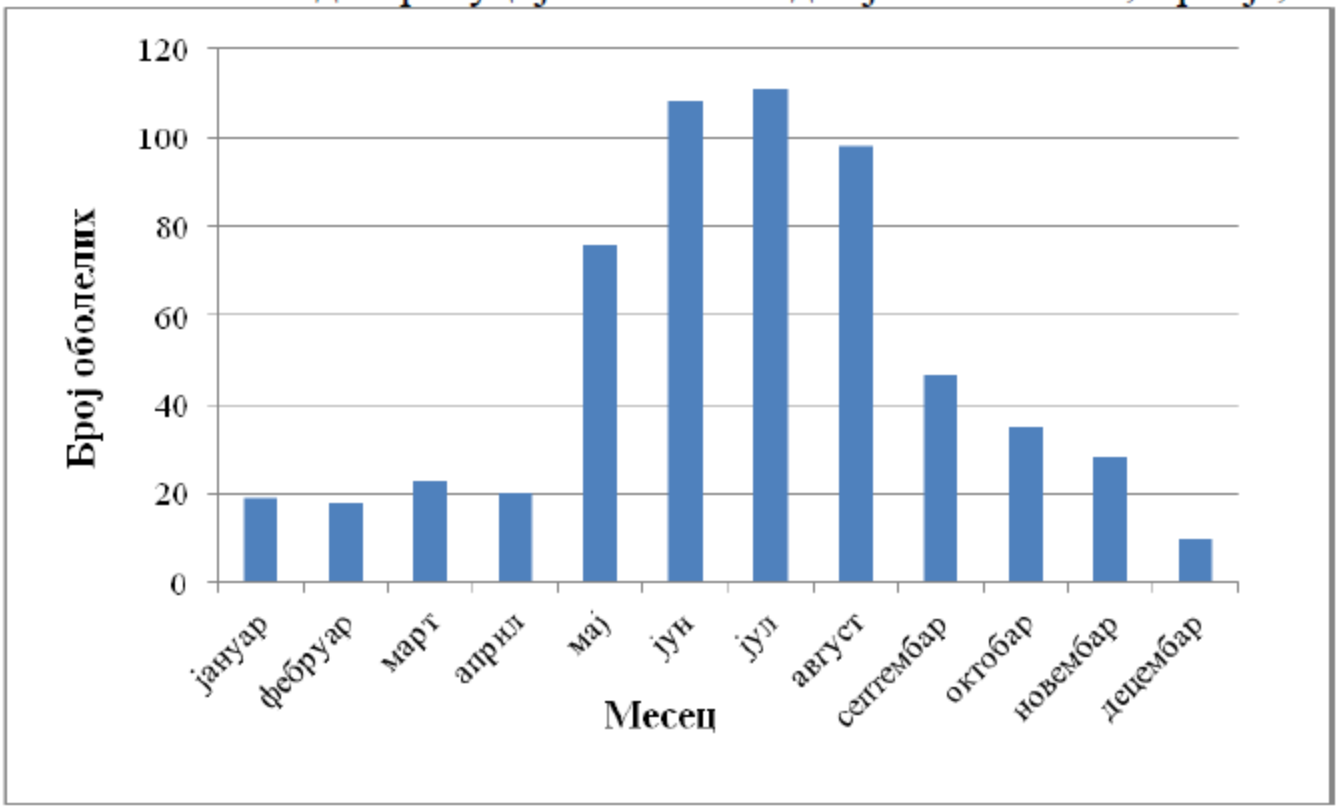

Графикон 4. Узрасна дистрибуција лабораторијски дијагностикованих случајева оболевања од грознице Западног Нила и смртних исхода који се могу довести у везу са инфекцијом вирусом Западног Нила, Србија, 2016.

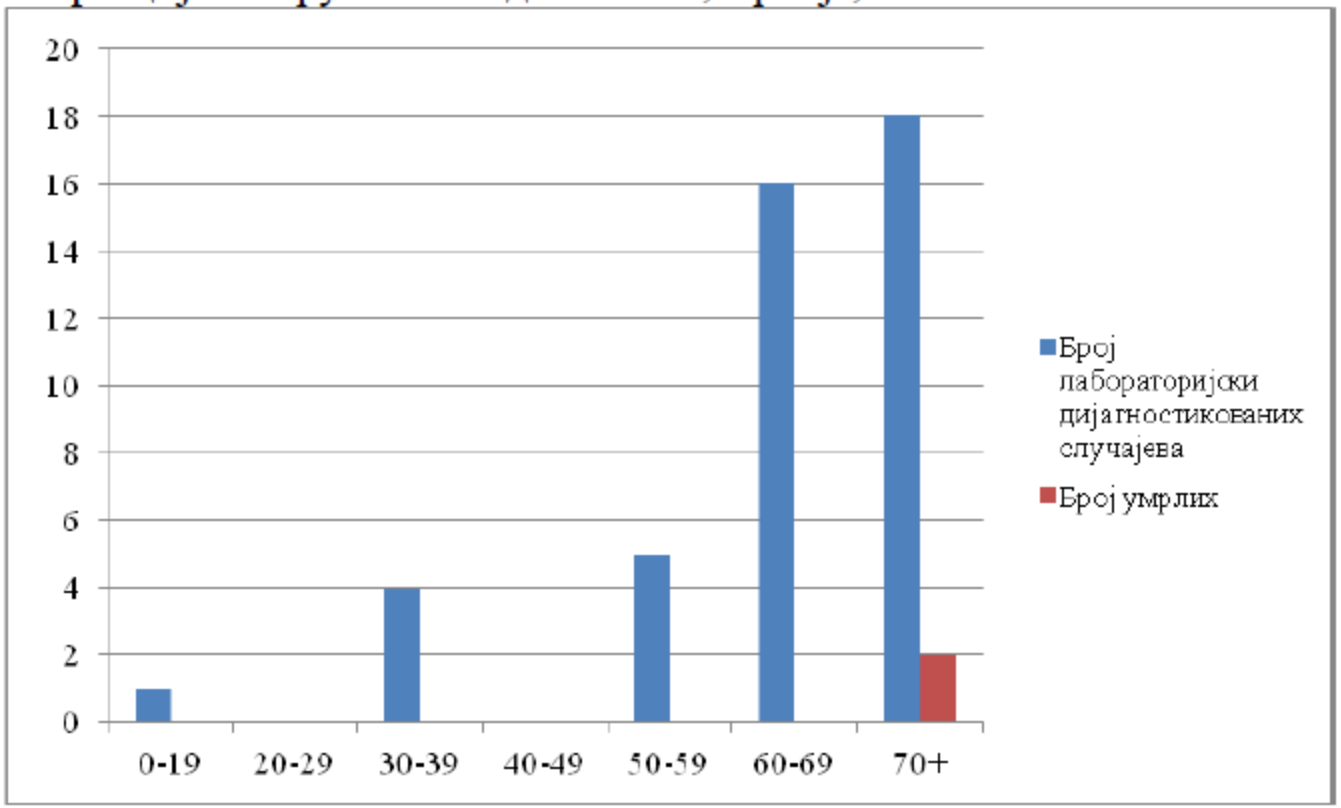

Табела 1. Број новооболелих и инциденција заразних болести које се преносе полним путем у Републици Србији, у периоду 2012–2016. године

Болест		**2012.**	**2013.**	**2014.**	**2015.**	**2016.**
Syphilis	Оболели	93	74	128	146	159
	Инц/100.000	1,28	1,03	1,78	2,06	2,24
Gonorrhoea	Оболели	108	183	155	87	103
	Инц/100.000	1,49	2,55	2,16	1,21	1,45
Morbus HIV(AIDS)	Оболели	53	45	48	46*	56
	Инц/100.000	0,74	0,63	0,67	0,63	0,79
Infectiones sexuales chlamydiales	Оболели	1451	1258	954	941	893
	Инц/100.000	19,19	17,50	13,27	13,12	12,59
УКУПНО	Оболели	1704	1560	1285	1220	1211
	Инц/100.000	23,45	21,71	17,88	17,19	17,07

*један случај оболевања од AIDS-а који је регистрован у 2015. години је пријављен 2016. године

Табела 2. Узрасно-специфична инциденција појединих болести које се преносе полним путем у Републици Србији током 2016. године

Узрасне групе	***Syphilis***		***Gonorrhoea***		***Morbus HIV (AIDS)***	
	Обол.	Инц/100.000	Обол.	Инц/100.000	Обол.	Инц/100.000
0–14	0	0	0	0	0	0
15–19	4	0,06	3	0,04	0	0
20–29	48	0,68	41	0,58	6	0,69
30–39	51	0,72	37	0,52	24	2,42
40–49	31	0,44	14	0,19	16	1,68
50 и више година	25	0,35	8	0,11	10	0,35

Графикон 1. Стопа инциденције и тренд оболевања од инфективног сифилиса на територији Републике Србије у периоду 2002–2016. година

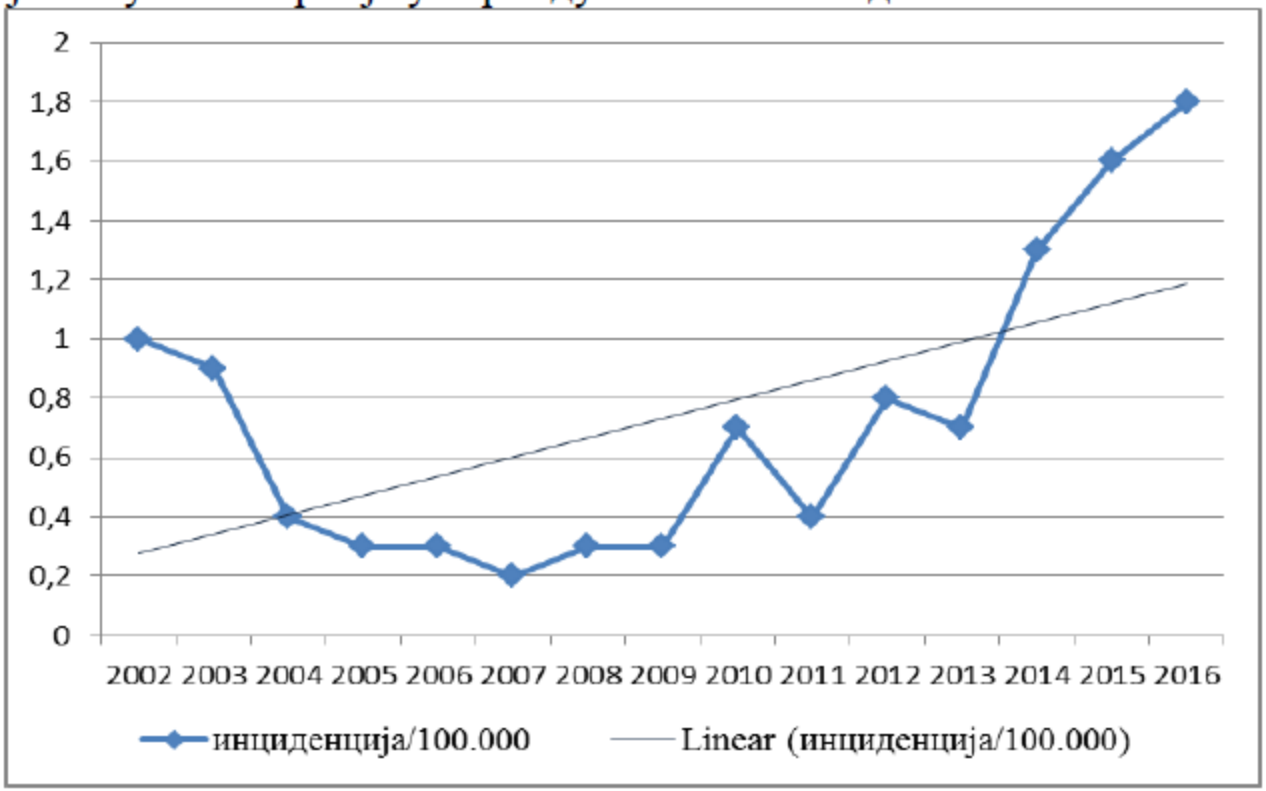

Табела 4. Кумулативни број оболелих и умрлих од AIDS-а према полу и узрасту у Републици Србији, у периоду 1985–2016. године

Узраст	**Мушко**		**Женско**		**Свега**	
	Обол.	Умрли	Обол.	Умрли	Обол.	Умрли
0–14	24	13	15	10	39	23
15–19	16	12	4	1	20	13
20–24	42	22	10	5	52	27
25–29	150	89	57	39	207	128
30–39	564	342	209	121	773	463
40–49	384	221	88	51	472	272
50–59	167	92	27	12	194	104
60 +	74	55	15	11	89	66
УКУПНО	**1421**	**846**	**425**	**250**	**1846**	**1096**

Табела 7. Кумулативни број оболелих и умрлих од AIDS-а према начину трансмисије у Републици Србији, 1985–2016. године

Трансмисивне групе	**Број оболелих**	**% оболелих**	**Број умрлих**	**% умрлих**
Инјектирајући корисници дрога	663	35,9%	506	46,1%
Хемофиличари и примаоци крви и деривата	121	6,6 %	93	8,5%
Хомо/бисексуалци (MCM)	448	24,3%	193	17,6%
Хетеросексуалци и сексуални партнери HIV +	371	20,1%	188	17,2%
Са мајке на дете (вертикална трансмисија)	26	1,4%	14	1,3%
Непознато	217	11,7%	102	9,3 %
УКУПНО	1846	100,0%	1096	100,0%

Табела 1. Број оболелих и регистроване стопе инциденције на 100.000 популације од *Hepatitis*-а, Република Србија, 2012–2016. године

Болест		**2012.**	**2013.**	**2014.**	**2015.**	**2016.**
Hepatitis acuta B	Оболели	225	192	172	154	166
	стопа/100.000	3,10	2,67	2,40	2,16	2,34
Hepatitis acuta C	Оболели	69	73	66	74	74
	стопа/100.000	0,95	1,01	0,92	1,04	1,04
Hepatitis vir. chronica B	Оболели	183	293	220	204	225
	стопа/100.000	2,63	4,07	3,10	2,86	3,17
Hepatitis vir. chronica C	Оболели	523	554	511	326	377
	стопа/100.000	7,21	7,70	7,13	4,57	5,31
Hepatitis acuta E	Оболели	0	0	0	4	2
	стопа/100.000	0	0	0	0,06	0,03
УКУПНО	Оболели	1000	1112	969	762	844
	стопа/100.000	13,89	15,45	13,48	10,60	11,90

Графикон 2. Претпостављен начин трансмисије код оболелих од *Hepatitis acuta B*, Република Србија, 2016. година

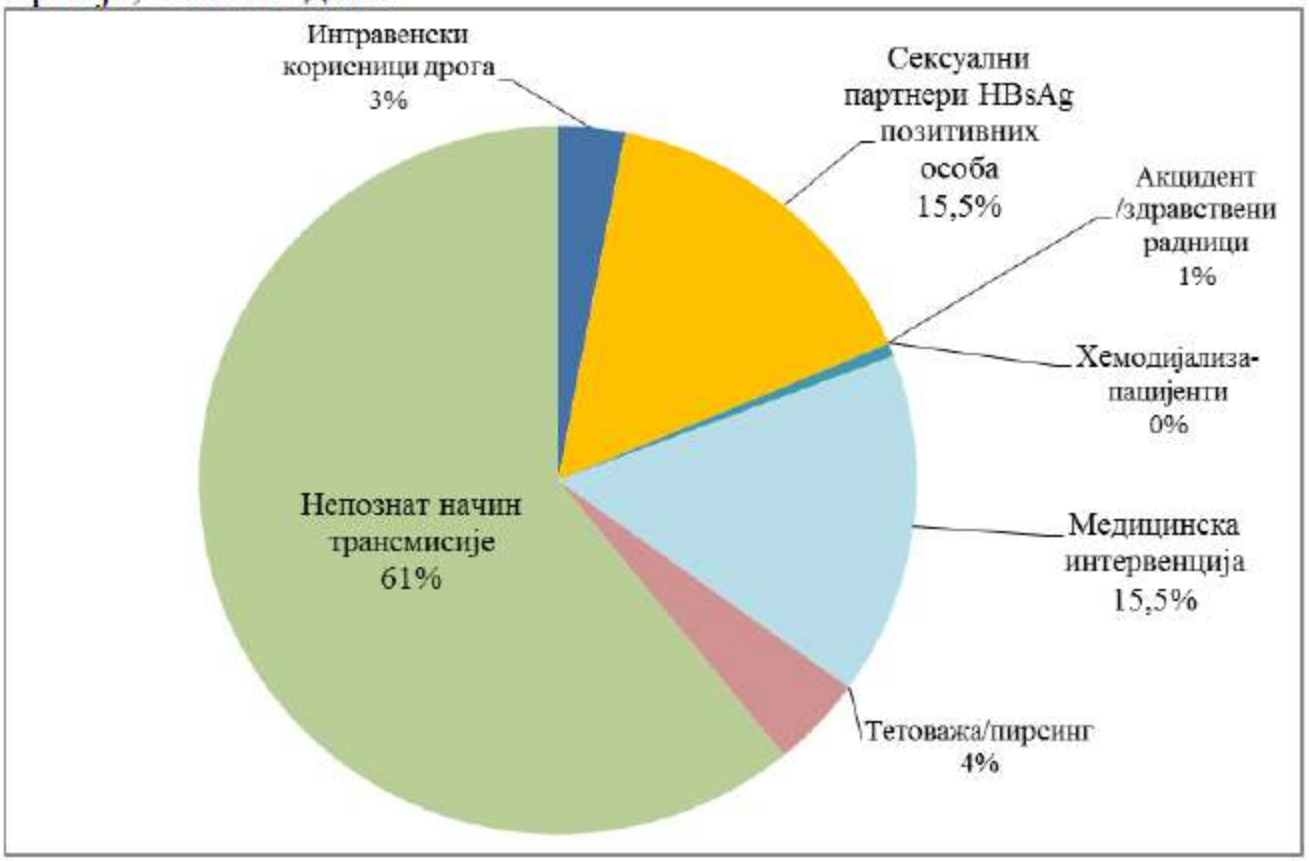

Графикон 5. Претпостављен начин трансмисије код оболелих од *Hepatitis vir. chronica C,* Република Србија, 2016. година

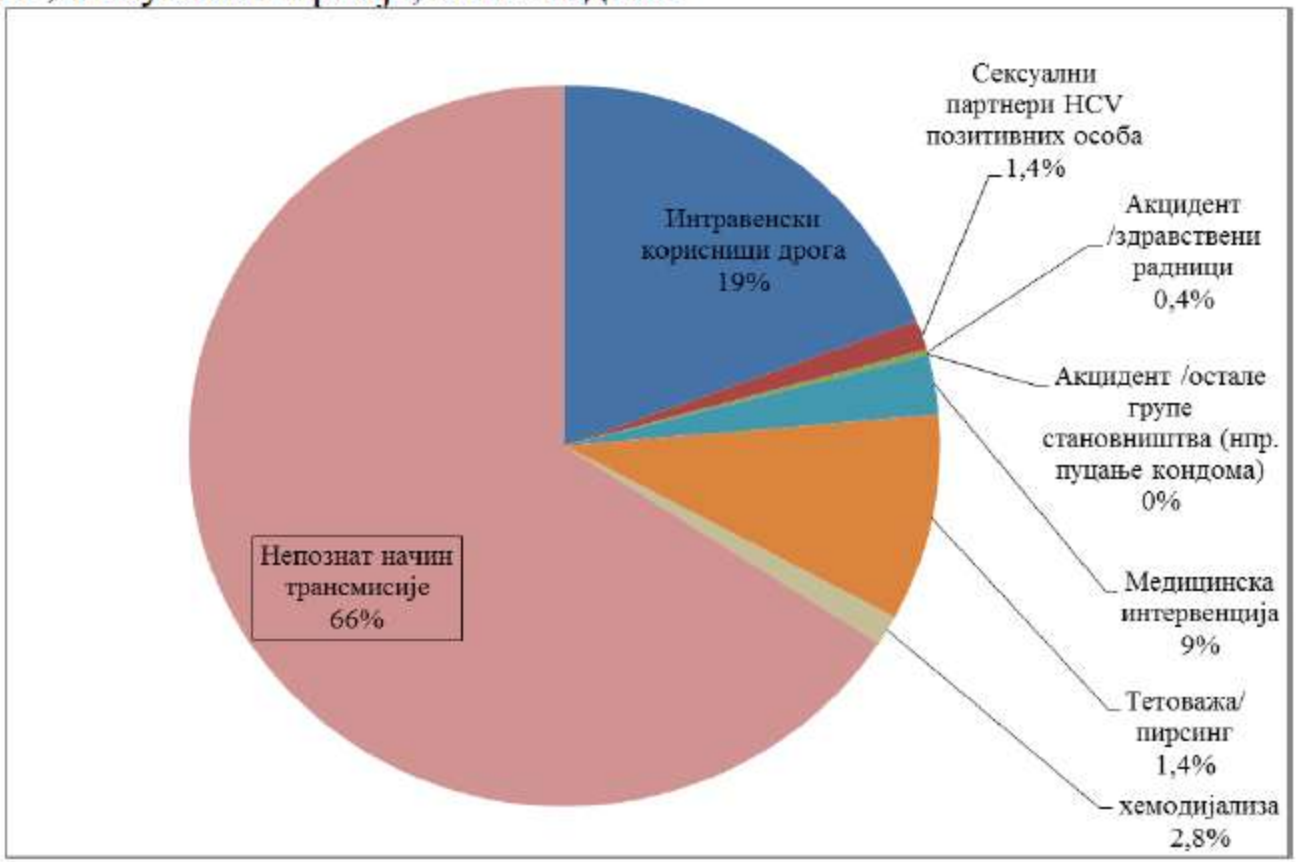

Табела 1. Број оболелих и инциденција осталих заразних болести у Републици Србији у периоду од 2012. до 2016. године

Болест		**2012.**	**2013.**	**2014.**	**2015.**	**2016.**
Septicaemia	Оболели	919	998	956	1025	1151
	Инц/100.000	12,66	13,86	13,34	14,37	16,22
Morbus Creutzfeldt-Jakob	Оболели	1	1	4	0	0
	Инц/100.000	0,01	0,01	0,05	0	0
УКУПНО	Оболели	920	999	960	1025	1151
	Инц/100.000	12,67	13,87	13,40	14,37	16,22

Табела 2. Број умрлих и морталитет од осталих заразних болести у Републици Србији у периоду од 2012. до 2016. године

Болест		**2012.**	**2013.**	**2014.**	**2015.**	**2016.**
Septicaemia	Умрли	112	126	111	79	86
	Мт/100.000	1,55	1,75	1,54	1,11	1,21
Morbus Creutzfeldt-Jakob	Умрли	1	1	3	0	0
	Мт/100.000	0,01	0,01	0,04	0	0
УКУПНО	Умрли	113	127	114	79	86
	Мт/100.000	1,56	1,76	1,59	1,11	1,21

Табела 1. Епидемије заразних болести у Републици Србији у периоду од 2012. до 2016. године

Година	Број епидемија	Број оболелих	Број умрлих
2012.	244	5430	6
2013.	245	3381	41
2014.	216	2393	12
2015.	242	30.354	28
2016.	262	29.768	11

Табела 2. Епидемије заразних болести према путу преношења инфективног агенса, у Републици Србији у периоду од 2012. до 2016. године

Пут преношења		**2012.**	**2013.**	**2014.**	**2015.**	**2016.**
Алиментарни	Бр. епид.	97	114	92	89	73
	Бр. обол.	890	948	903	866	636
Контактни	Бр. епид.	81	68	61	85	98
	Бр. обол.	680	1278	737	1242	2531
Ваздушно-капљични	Бр. епид.	44	35	42	46	66
	Бр. обол.	3.410	551	368	27.732	26.264
Хидрични	Бр. епид.	1	3	3	2	1
	Бр. обол.	46	112	11	109	51
Векторски	Бр. епид.	1	2	0	0	0
	Бр. обол.	17	221	0	0	0
Неутврђен	Бр. епид.	20	23	17	20	23
	Бр. обол.	387	271	371	389	283
Инокулација	Бр. епид.	0	0	1	0	1
	Бр. обол.	0	0	3	0	3
УКУПНО	Бр. епид.	244	245	216	242	262
	Бр. обол.	5430	3381	2393	30.354	29.768

РЕСПИРАТОРНЕ ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

Најчешћа и најмасовнија обољења човека (“болести цивилизације”).

Раширеност

Космополитска обољења.

Пошто још увек нема ефикасних средства у борби против многих (најмасовнијих) не може имати битнији утицај на њихово кретање.

Инфлуенца – проблем и у најразвијенијим земљама.

Ефикасност вакцинација (висок проценат обухвата) - снижење морбидитета, или чак до елиминације многих болести, па и ерадикације.

Ове болести показују ендемоепидемијски карактер јављања, а неке могу да се јаве у облику пандемија.

Профилакса

Компликована и тешка јер постоји велики број извора заразе и због карактера путева ширења.
Тешко је елиминисати толики број извора заразе (нарочито велики број здравих носилаца), а још теже је пресецање путева преношења.

Опште мере могу делимично да превенирају респираторне болести (проветравање и загревање просторија зими, проветравање и сунчање постељине, појачано витаминизирање хране уз топле напитке зими)
Кијање и кашљање у марамицу, ношење “маски” од газе или папира не представљају само корисну навику него и меру заштите од инфекције.
Филтрирање и дезинфекција ваздуха су могући само у локалним размерама у неким медицинским устновама.

Најважнија мера остаје подизање специфичне отпорности организма према одређеним болестима за које постоје вакцине (дифтерија, велики кашаљ, мале богиње, грип, заушке, црвенка идр.).

С великим успехом се користи и хемиопрофилакса (на пример за узрочнике који су осетљиви према антибиотицима – стрептококне инфекције).

Значај цревних заразних болести

- Други водећи узрок смрти у свету;
- Изненадна појава и висока инциденција;
- На терену - повећана опасност од ЦЗБ;
- У рату-највећи значај

  /искуства претходних ратова код нас и у свету/

- Цревне заразне болести - низ нозолошких јединица - заједничко: механизам инфекције, улазна врата (слузокожа дигестивног тракта) и путеви преношења узрочника).
- Најмасовнија група заразних болести у патологији земаља у развоју и неразвијених земаља - сан. прилике, …
- Узрочници током целог тока болести или привремено у цревима оболелог или клицоноше

- Подела:

а) Антрононозе (трбушни тифус, паратифус, бац. дизентерија, колера, дечија парализа, ХАВ, вирусне црев. инфекције, неке хелминтијазе),

б) Зоонозе или зооантропонозе (салмонелозе, ботулизам, бруцелозе, лептоспирозе и др.).

Етиологија: бактерије(салмонеле, шигеле, E.coli, кампилобактер, и др), вируси (Rota, Corona, Nopwolk, ентеро, адено и др.), паразити (амеба х., хелминти и др).

Локализација патолошког процеса: црева али и други органи (нпр. Полиомијелитис предњи рогови кичм. мождине; хепатитис А – јетра)

Извор заразе: човек-болесник, клицоноша

животиње-исто

- **Епидемиолошки облици: спорадично, ендемије, епидемије, пандемије**

- **Сезоност: већином мах-топли летњи или летње јесењи месеци, мин-зими али и током целе године**

- **Спречавање:**

  - опште хигијенско-санитарне мере,
  - стални здравствени надзор,
  - профилактична дезинфекција,
  - вакцинопрофилакса,
  - здравственоваспитни рад.

- **Сузбијање:**

  - рано откривање оболелих и њихова изолација,
  - пријављивање,
  - лабораторијско испитивање,
  - противепидемијска дезинфекција,
  - здравствено васпитни рад

НАЈЧЕШЋИ УЗРОЦИ НАСТАНКА *ЕПИДЕМИЈА ЦРЕВНИХ ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ*

У АЛИМЕНТАРНИМ ЕПИДЕМИЈАМА

- ПРОПУСТИ У ТЕХНОЛОШКОМ ПРОЦЕСУ ПРИПРЕМЕ, ЧУВАЊА И ПОДЕЛЕ ХРАНЕ;
- ПРИПРЕМА ХРАНЕ У СОПСТВЕНОЈ РЕЖИЈИ /СВИЊСКО И ЈАГЊЕЋЕ ПЕЧЕЊЕ;
- КОНЗУМИРАЊЕ ХРАНЕ У УГОСТИТЕЉСКИМ ОБЈЕКТИМА /НАМБУРГЕРИ И СЕНДВИЧИ/

У ХИДРИЧНИМ ЕПИДЕМИЈАМА

- ПРЕКИДИ У ВОДОСНАБДЕВАЊУ, РАДОВИ НА ВОДОВОДНОЈ МРЕЖИ И НЕРЕДОВНО ХЛОРИСАЊЕ;
- КОРИШЋЕЊЕ ВОДЕ ИЗ БУНАРА И СА ПОТОКА;

У КОНТАКТНИМ ЕПИДЕМИЈАМА

- УНОШЕЊЕМ ВИРУСА ХЕПАТИТИСА У КОЛЕКТИВ У ФАЗИ ИНКУБАЦИЈЕ

ТЕТАНУС (TETANUS)

Акутно инфективно неконтагиозно обољење, које се карактерише тонично-клоничним грчевима, тешким током болести и високим леталитетом.

- **РАШИРЕНОСТ. Космополитско обољење које се јавља у свим крајевима света, а нарочито оним у којима је развијено сточарство.**
- **ЕПИДЕМИОЛОШКИ ОБЛИЦИ. Тетанус се претежно јавља спорадично.**
- **Појава већег броја случајева могућа је само у случајевима масовног рањавања (земљотрес, веће саобраћајне несреће, ратови) и то код невакцинисаних особа. Посебан проблем у заосталим срединама представља тетанус новорођенчади, код кога леталитет износи готово 100%.**
- **СЕЗОНА. У крајевима са умереном климом тетанус је чешћи у лето и јесен, а у тропским и субтропским пределима јавља се током читаве године.**
- **ПРОФИЛАКСА. Основна мера у превенцији тетануса је имунизација, а када дође до повреде и што хитнија примарна обрада ране. За профилаксу тетануса користе се антитетанусни имуноглобулин и вакцина. Вакцинација против тетануса у нашој земљи спада у ред обавезних систематских вакцинација за сва лица.**
- **СУЗБИЈАЊЕ. Обавезна је пријава обољења-смрти од тетануса и хоспитализација, која се спроводи не због епидемиолошких, већ због виталних индикација.**

Sexually Transmitted Diseases

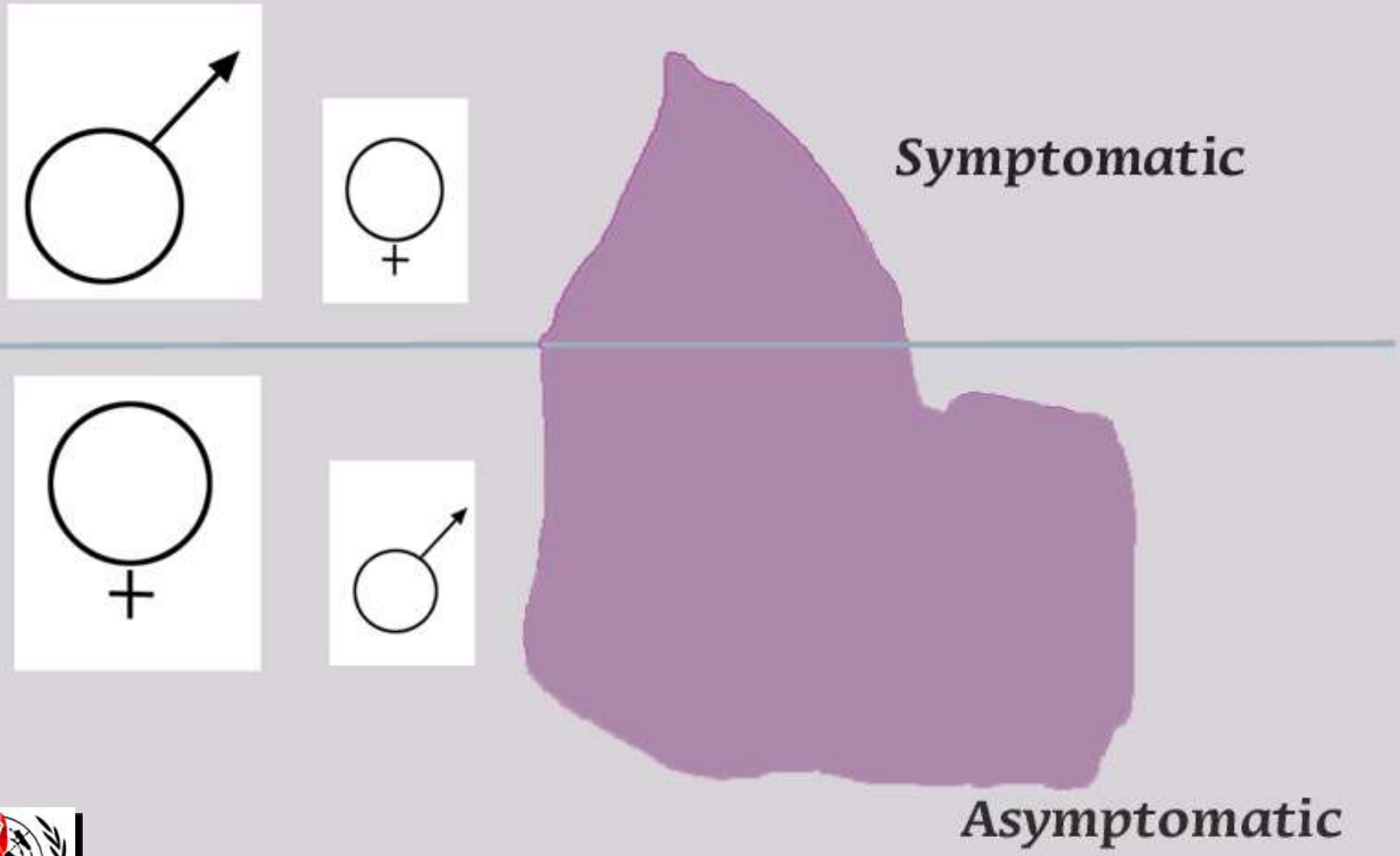

- Стари назив "венеричне" или "полне болести" замењен је по препоруци Светске здравствене организације новим термином, болести које се преносе полним контактом
- Преко 30 ентитета

Болести које се преносе полним контактом

- Сифилис
- Гонореја
- Неспецифичне гениталне инфекције
- Кандидијаза
- Трихомонијаза
- Шуга
- Стидна вашљивост
- Генитални херпес
- Гениталне брадавице
- Друге (неспецифичне) трепонемске болести
- АИДС
- ...

Значај полно преносивих инфекција

- значајан морбидитет
- високе стопе инциденције и преваленције
- учестале компликације
- велики проблем жена и младих
- олакшавају трансмисију ХИВ-а

Компликације полно преносивих инфекција

- пелвични инфламаторни процеси
- ектопичне трудноће
- неплодност (мушкарци, жене)
- перинаталне инфекције, инфекције новорођенчади
- превремено рађање
- генито-аналне локализације рака
- АИДС
- смрт

Немедицински ефекти: цене третмана, одсуство с посла, осећај кривице, бескорисности

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

- Примордијална превенција
  - Улога лекара у ПЗЗ

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

- Примарна превенција
  - Улога лекара у ПЗЗ

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

- Специфичне мере превенције
  - Улога лекара у ПЗЗ

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

- Имунизације - улога лекара у ПЗЗ
  - Фаза припремања

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

- Имунизације - улога лекара у ПЗЗ
  - Израда плана обавезне имунизације

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

- Имунизације - улога лекара у ПЗЗ
  - Припремање евиденционо-документационог материјала

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

- Имунизације - улога лекара у ПЗЗ
  - “Режим хладног ланца”

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

- Имунизације - улога лекара у ПЗЗ
  - Фаза извођења

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

- Имунизације - улога лекара у ПЗЗ
  - Фаза извештавања

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

- Имунизације - улога лекара у ПЗЗ
  - Фаза евалуације

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

- Имунизације - улога лекара у ПЗЗ
  - Контраиндикације

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

- Имунизације - улога лекара у ПЗЗ
  - Нежељене реакције

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

- Имунизације - улога лекара у ПЗЗ
  - Провера вакциналног статуса

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

- Противепидемијске мере
  - Улога лекара у ПЗЗ

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

- Противепидемијске мере - улога лекара у ПЗЗ
  - Дијагноза болести

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

- Противепидемијске мере - улога лекара у ПЗЗ
  - Пријављивање

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

- Противепидемијске мере - улога лекара у ПЗЗ
  - Лечење

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

- Противепидемијске мере - улога лекара у ПЗЗ
  - Изолација

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

- Приказ учесталости у Србији
- Могућа објашњења за измене у оболевању (измене у експозицији, примена мера превенције, измене у дијагностици, регистрација случајева, итд)
- Могућа објашњења за измене у умирању (измене у оболевању, измене у терапији, регистрација случајева, итд)